

VTH beleid 2020

Uitvoerings- en handhavingsbeleid voor de
Wabo-taken bouwen, ruimtelijke ordening
en brandveiligheid

DCS 65140
INT 1970104

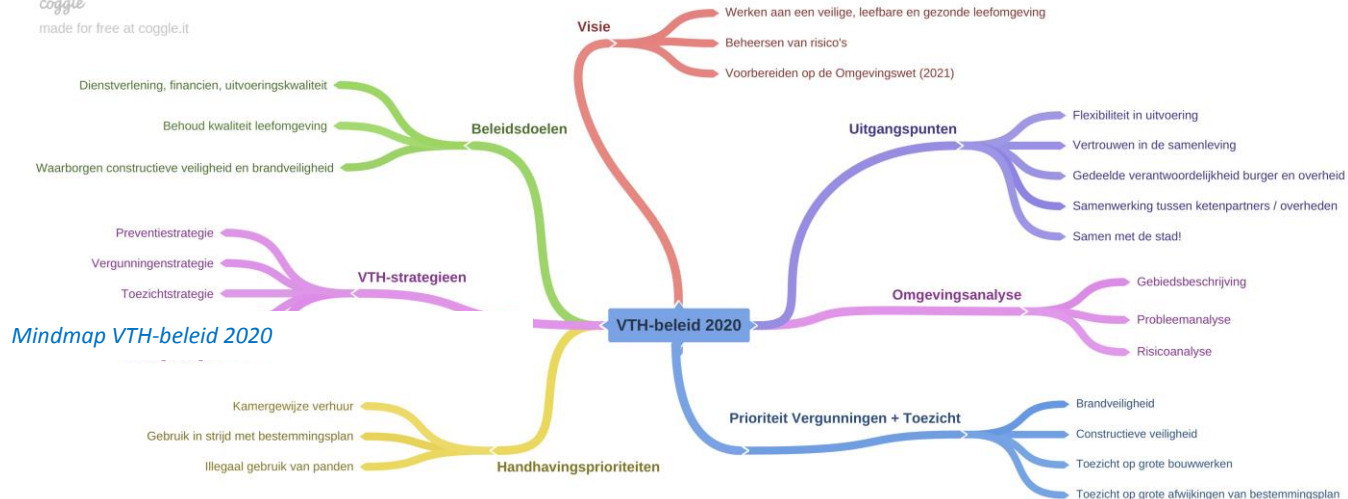
Bronvermelding foto's:

Foto's op pagina 2 en 6: Ter Steege Bouw Vastgoed BV.

Overige foto's: Afdeling communicatie, gemeente Almelo.

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	1
Samenvatting	4
1. Inleiding	7
2. Visie, uitgangspunten en doelstellingen.....	9
2.1 Visie op VTH-beleid	9
2.2 Uitgangspunten.....	9
2.3 Doelstellingen	10
3. Omgevingsanalyse.....	12
3.1 Elementen van de omgevingsanalyse.....	13
3.2 Gebiedsbeschrijving.....	13
3.3 Probleemanalyse.....	14
3.4 Risicoanalyse	16
4. Prioriteiten	17
4.1 Landelijke prioriteiten.....	17
4.2 Lokale prioriteiten.....	17
5. Beleids- en uitvoeringscyclus.....	21
5.1 VTH-beleid als onderdeel van de beleidscyclus	21
5.2 Beter doorlopen van de beleids- en uitvoeringscyclus	22
6. VTH-strategieën	23
.....	24
7. Organisatie en middelen.....	25
7.1 Organisatie.....	25
7.2 Middelen	25
8. Kwaliteitszorg en kwaliteitsborging.....	27
8.1 Kwaliteit op strategisch niveau: verordening en beleidsplan	27
8.2 Kwaliteit op operationeel niveau.....	28

Samenvatting

Dit uitvoerings- en handhavingsbeleid heeft betrekking op de Wabo-taken bouwen, ruimtelijke ordening en brandveiligheid. Het Besluit omgevingsrecht verplicht tot vaststelling van dit beleid.

Met dit beleid omarmen we de Omgevingswet: we gaan voor een veilige en gezonde leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit. Dit doen we samen met de stad én onze ketenpartners. Dienstverlening en participatie organiseren we zoveel mogelijk vanuit het perspectief van de bewoner en de ondernemer. We staan in verbinding met bewoners en bedrijven. We benaderen hen proactief en persoonlijk, op basis van vertrouwen.

De doelstellingen voor ons VTH-beleid leiden we af van de uitgevoerde probleemanalyse (welke problemen doen zich voor in onze gemeente?) en de uitgevoerde risicoanalyse (welke risico's zijn hiermee gemoeid?). We stellen prioriteiten omdat we niet altijd en overal aanwezig kunnen zijn en brengen en brengen zo onze ambitie in overeenstemming met onze capaciteit.

We zijn succesvol in onze uitvoering als we goed invulling geven aan onze beleidsdoelen en gericht werken aan onze VTH-kwaliteit:

Gericht werken aan beleidsdoelen

Voor het taakveld bouwen waarborgen we constructieve veiligheid en bouwkundige brandveiligheid. De focus ligt bij bouwwerken met veel gebruikers, dan wel minder zelfredzame gebruikers. Het behoud van de kwaliteit van de leefomgeving is de belangrijkste doelstelling voor het taakveld ruimtelijke ordening. Bouw- en gebruiksvoorschriften uit het bestemmingsplan moeten worden nageleefd. Het gaat hierbij vooral om grote strijdigheden met het bestemmingsplan en de bewoning van niet-woningen. Kleine strijdigheden op woonpercelen hebben minder prioriteit. We kiezen ook voor actieve bescherming van monumenten. Het belangrijkste effect van niet-naleving is dat monumentale waarden kunnen worden vernietigd of blijvend worden aangetast. Onze inzet voor het taakveld slopen is gericht op het waarborgen van de gezondheid vanwege verwijdering van asbesthoudende toepassingen en het waarborgen van de omgevingsveiligheid bij grootschalige sloop. Het taakveld brandveiligheid voeren we uit in samenwerking met Brandweer Twente. Hiermee werken we aan het vergroten van de brandveiligheid in onze gemeente.

Gericht werken aan onze VTH-kwaliteit

Onze verordening kwaliteit VTH bevat de opdracht om beleidsdoelen voor dienstverlening, uitvoeringskwaliteit en financiën uit te werken. Dit VTH-beleid geeft hier invulling aan.

Met de vaststelling van VTH-strategieën en uitvoeringskaders geven we sturing aan uitvoering en handhaving. Het maakt de afhandeling reproduceerbaar en draagt bij aan transparantie en uniformiteit in besluitvorming. Hiermee voldoen we aan de procescriteria uit het Besluit omgevingsrecht.

We zijn nog niet klaar! Samen met organisatorische aanpassingen in ons VTH-proces werken we in 2020 verder aan een integraal, samenhangend en vooral resultaatgericht proces. Hierbij sorteren we gericht voor op de ontwikkelingen die op ons afkomen. De Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen zijn belangrijke toekomstige kaders waarbinnen wij onze werkzaamheden gaan uitvoeren. Waar mogelijk werken we in 2020 al op basis van de principes van deze wetgeving. Vanwege deze ontwikkelingen actualiseren we in 2020/2021 dit VTH-beleid.

1. Inleiding

Een veilige, leefbare en gezonde leefomgeving is een groot goed, maar niet vanzelfsprekend. Het vraagt de nodige inspanningen van inwoners en bedrijven om de kwaliteit van de leefomgeving te behouden en waar mogelijk te versterken. De overheid, en vooral de gemeente, heeft een belangrijke taak in het bewaken en het bevorderen ervan. Eén van de instrumenten die hier actief voor wordt ingezet is vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH).

Voor vergunningverlening, toezicht en handhaving op basis van de Wabo is een nieuw beleidskader vastgesteld, omdat:

- VTH een wezenlijke gemeentelijke uitvoeringstaak is, waar een substantieel deel van de uitvoeringscapaciteit aan besteed wordt;
- er regelmatig maatschappelijke discussie ontstaat over toezicht en handhaving en de gehanteerde prioriteitsstelling daarbij;
- de impact van toezicht en handhaving voor individuen en bedrijven groot kan zijn;
- het voor de uitvoering van VTH-taken Wabo een wettelijke plicht is op basis van het Besluit omgevingsrecht.¹

Het beleidskader heeft betrekking op de taakvelden bouwen, ruimtelijke ordening en brandveiligheid. Bouwen en ruimtelijke ordening zijn de *'thuis taken'* op basis van de Wabo. Deze taken worden door de gemeente zelf uitgevoerd. Brandweer Twente houdt toezicht op brandveiligheid. Het toezichtsbeleid voor brandveiligheid wordt vastgesteld door het college en maakt daarom onderdeel uit van dit beleidskader. De uitvoering van de VTH-taken milieu is opgedragen aan de Omgevingsdienst Twente. De deelnemers aan deze omgevingsdienst hebben hier al eerder gezamenlijk beleid voor vastgesteld.²

De *doelstellingen* voor ons VTH-beleid leiden we af van de uitgevoerde *probleemanalyse* (welke problemen doen zich voor in onze gemeente?) en de uitgevoerde *risicoanalyse* (welke risico's zijn hiermee gemoeid?). Vervolgens stellen we gericht *prioriteiten*. Dit doen we omdat ons toezicht niet altijd en overal in dezelfde mate aanwezig kan zijn. Zo zetten we de beschikbare capaciteit weloverwogen, gericht en effectief in en is onze bijdrage aan een veilige en gezonde leefomgeving zo groot mogelijk. Onze *werkwijze* maken we transparant door deze vast te leggen in VTH-strategieën en uitvoeringskaders.

VTH-beleid staat niet op zich. Het staat in direct verband met onze stad, onze gemeentelijke organisatie en nieuwe wetgeving. Het organisatie- en ontwikkelplan *'voor Stad en Resultaat'* gaat in op de veranderde omgeving en onze rol als gemeente hierin. We staan voor de opgave om onze (VTH-)taken in samenhang en met meer betrokkenheid van burgers en bedrijven uit te voeren. Houding en gedrag zijn kritieke succesfactoren in resultaat- en oplossingsgericht werken. Dit VTH-kader zet hiervoor de eerste stap. Samen met organisatorische aanpassingen in ons VTH-proces werken we in 2020 verder aan een integraal, samenhangend en resultaatgericht proces. Hierbij sorteren we gericht voor op de wettelijke ontwikkelingen die op ons afkomen. De Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen zijn belangrijke toekomstige kaders waarbinnen wij onze taken gaan uitvoeren. Beide wetten treden naar verwachting in 2021 in werking. Waar mogelijk werken we al in 2020 op basis van de principes van deze wetgeving. Vanwege deze ontwikkelingen actualiseren in 2020/2021 dit VTH-beleid.

¹ Zie artikel 7.2 Bor.

² VTH-beleid Twente; 13 juli 2018.

2. Visie, uitgangspunten en doelstellingen

Dit hoofdstuk geeft de visie op onze uitvoering en noemt zes uitgangspunten die wij hanteren bij onze taakuitvoering. We stellen beleidsdoelen. Hier stemmen we onze uitvoering op af.

2.1 Visie op VTH-beleid

Adequaat VTH-beleid is flexibel en speelt in op actuele behoeften. Almelo wil het VTH-beleid laten aansluiten bij veranderende wensen uit de politiek en de samenleving en die wensen ook in haar ambities laten terugkomen. De uitdaging is om ambities en capaciteit goed op elkaar af te stemmen. Meer ambities betekent dat kritisch moet worden gekeken naar de optimale inzet van medewerkers. Deze nota bevat daarom handvatten voor het bepalen van accenten bij de capaciteitsinzet.

Verder bevat de nota een aanzet tot het uitwerken van het principe van gedeelde verantwoordelijkheid. In een mondige samenleving dragen inwoners en bedrijven bij aan de realisatie van de gewenste omgevingskwaliteit. In de opmaat naar het in werking treden van de Omgevingswet zal deze manier van delen van verantwoordelijkheid voor het realiseren van omgevingskwaliteit een terugkerend en geleidelijk te intensiveren thema zijn.

Onze VTH-inzet is gericht op het waarborgen van de kwaliteit, de leefbaarheid en de veiligheid van de leefomgeving en deze waar nodig te verbeteren. De kern van ons VTH-beleid is om de risico's van niet-naleving van regels tot een minimum te beperken, gegeven de beperkt beschikbare middelen. En dit met zo min mogelijk overlast voor burgers en bedrijven. Een adequate inzet van het VTH-instrumentarium bevordert consistent gemeentelijk optreden.

2.2 Uitgangspunten

Bij het uitvoeren van onze VTH-taken hanteren we zes uitgangspunten:

Vertrouwen in de samenleving. Wij vertrouwen erop dat inwoners en bedrijven de regels naleven en er alles aan doen om risico's en nadelige effecten voor de maatschappij te voorkomen. De grote meerderheid van de mensen is van goede wil. Regelgeving is complex en voor de meeste inwoners geen dagelijkse kost. Mensen die regels overtreden door gebrek aan kennis, treffen niet zonder meer een handhavende gemeente. Samen bekijken we hoe een illegale situatie ongedaan kan worden gemaakt. Het betekent ook dat er niet alleen wordt getoetst, gecontroleerd en gehandhaafd, maar juist ook helder wordt gecommuniceerd en geïnformeerd. Duidelijkheid en goede informatievoorziening zijn cruciaal.

Gedeelde verantwoordelijkheid. Waar mensen wonen en werken, vinden activiteiten plaats. Voorbeelden zijn (agrarische) bedrijvigheid, bouw en recreatie. Die activiteiten kunnen een positieve, maar ook negatieve invloed hebben op de kwaliteit van onze leefomgeving. Het is belangrijk dat de veiligheid en gezondheid van mens en milieu worden beschermd bij dergelijke activiteiten. De mensen die ze uitvoeren zijn daar in eerste plaats zelf verantwoordelijk voor. Zij moeten mogelijke schade, hinder of overlast voorkomen of herstellen.

Op basis van de uitgangspunten van de Omgevingswet staat de eigen verantwoordelijkheid van burgers en bedrijven bij het oplossen van vraagstukken voorop. Initiatiefnemers van vergunningaanvragen zijn zelf verantwoordelijk voor het indienen van een complete aanvraag. En tegelijkertijd zijn initiatiefnemers zelf verantwoordelijk voor het creëren van draagvlak c.q. acceptatie van voorgenomen plannen bij belanghebbenden, zoals burens. Uiteraard kan de gemeente hierbij adviseren, maar uitgangspunt is dat burgers en bedrijven ook zélf aan zet zijn.

Op het moment dat burgers en bedrijven activiteiten willen ontplooiën, zien wij graag dat ze al in het voortraject bij ons komen voor advies. Wij stellen ons flexibel op bij ontwikkelingen die wenselijk zijn; waarbij rekening wordt gehouden met wettelijke kaders. Als legalisatie van een geconstateerde overtreding mogelijk is, werken wij hieraan mee. Daarbij verwachten wij wel een proactieve houding van de overtreder.

Wij sluiten onze ogen niet voor de verdergaande juridificering van de samenleving. In toenemende mate wordt op de gemeente een beroep gedaan in de situatie van burenruzies. De daaruit voorkomende handhavingsverzoeken hebben een verzwarende van de taaklast van het VTH-domein tot gevolg. Het efficiënt inzetten van medewerkers en middelen voor het

bereiken van de doelstellingen van de gemeente dreigt hierdoor voor een deel in het gedrang te komen. Burgers en bedrijven worden gevraagd om ook zelf verantwoordelijkheid te nemen om hun eigen problemen op te lossen.

Bewaken van leefbaarheid. Activiteiten die ongewenst zijn of overlast veroorzaken worden zoveel mogelijk beperkt. Verpaupering van de leefomgeving gaan we tegen. Bij bewust overtreden van regels en berekenend gedrag, treden we handhavend op en pakken door. Criminele activiteiten bestrijden we in samenwerking met politie en justitie. Binnen onze mogelijkheden kijken we kritisch naar bepaalde risicovolle vergunningaanvragen en houden consequent toezicht.

Risico gestuurd. De gemeente kan en wil niet alles controleren. De rode draad in ons VTH-beleid is dat de inschatting van risico's voor de leefomgeving doorslaggevend is voor de prioriteiten die we stellen bij het stimuleren en/of afdwingen van het naleefgedrag. Risico's bepalen de inzet van de beschikbare capaciteit. Daarbij kiezen we voor een pragmatische aanpak en niet voor een meer principiële aanpak waarbij 'regel is regel' als uitgangspunt dient.

Samenhangend. Toezicht en handhaving worden waar mogelijk in samenhang uitgevoerd, waarbij toezichtlasten voor burgers en bedrijven zoveel mogelijk worden teruggebracht. Door samenhangend op genoemde terreinen te handhaven, voorkomen we tegenstrijdige eisen en bereiken we maximale effectiviteit van de handhavingsinzet.

Flexibel. Onze prioritering is flexibel. In het VTH-uitvoeringsprogramma stellen we jaarlijks prioriteiten. Deze zijn gebaseerd op een analyse van veiligheids- en gezondheidsrisico's, alsmede aspecten als ruimtelijke kwaliteit en woon- en leefklimaat. De handavingsaanpak evalueren we jaarlijks op effectiviteit. Waar nodig wordt deze bijgesteld. Hiermee zorgen we voor een zo hoog mogelijke effectiviteit van onze handhavingsinspanningen en een zo hoog mogelijke bijdrage aan een veilige, leefbare en gezonde leefomgeving voor de Almelose burgers en bedrijven.

2.3 Doelstellingen

De hoofddoelstelling van ons VTH-beleid leiden we af van de doelstelling van de Omgevingswet:

'Deze wet is, met het oog op duurzame ontwikkeling, de bewoonbaarheid van het land en de bescherming en verbetering van het leefmilieu, gericht op het in onderlinge samenhang:

- *bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit, en*
- *doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke behoeften.'*³

Vertaald naar onze gemeente, leidt dit tot drie algemene VTH-doelen:

① **Samen met de stad.** De gemeente is er voor alle inwoners, bezoekers, eigenaren, bedrijven en instellingen in de stad. De medewerkers die uitvoering geven aan VTH-taken hebben veel contact met de Almelose samenleving. Zij weten daardoor wat er leeft bij de verschillende doelgroepen en wat deze doelgroepen belangrijk vinden. De samenleving verwacht van de overheid dat zij de taken die haar zijn toebedeeld goed uitvoert. De uitvoering van VTH-taken baseren we ook nadrukkelijk op de signalen die we vanuit stad ontvangen. Samen werken we aan een veilige, leefbare en aantrekkelijke stad. Dit doen we met ambitie, daadkracht en vertrouwen, zoals verwoord in het huidige coalitieprogramma. Concreet betekent dit:

- Dienstverlening en participatie organiseren we zoveel mogelijk vanuit het perspectief van de bewoner en de ondernemer. Onze blik en ons handelen is gericht op het 'ja mits'-principe in plaats van op het 'nee, tenzij'-principe.
- We staan in verbinding staat met bewoners en bedrijven. We benaderen hen proactief en persoonlijk, op basis van vertrouwen in de wijk. Vlotte dienstverlening, goede voorlichting, toegankelijke informatie en actieve communicatie horen hierbij.⁴ Hiervoor zetten we onder meer ons Ondernemersloket in, dat recent is opgericht.

② **Sterk inzetten op samenwerking.** Vanwege wetgeving en afgesproken kwaliteitseisen wordt steeds meer regionaal samengewerkt bij de uitvoering van kwaliteitseisen. Almelo wil een sterke samenwerkingspartner zijn in de keten van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Bij de afstemming met ketenpartners ligt de regierol voor VTH bij de gemeente.

³ Zie art. 1.3 Omgevingswet (maatschappelijke doelen van de wet)

⁴ Coalitieakkoord Ambitie, daadkracht en vertrouwen, CDA – VVD – LAS – Christenunie Almelo, 2018 - 2022

De Omgevingswet is het antwoord op een veranderende maatschappij en een veranderende rol die de overheid daarin speelt. Onze werkwijze moet worden aangepast aan de uitgangspunten van de Omgevingswet. De samenwerking binnen en buiten de gemeente moet de komende jaren verder worden versterkt. Niet alleen omdat de komende Omgevingswet uitgaat van zowel procedurele als inhoudelijke integraliteit, maar ook omdat we vinden dat het belang van integraliteit niet op kan houden bij de grenzen van de verschillende domeinen van het omgevingsrecht. Voor alle gemeentelijke VTH-taken is het integraal werken een must. Wij delen een gezamenlijke verantwoordelijkheid om de ambities zo goed mogelijk te vertalen naar een leefbare stad voor alle gebruikers.

③ *Voldoen aan geldende beleidsdoelen en kwaliteitseisen.* In onze kwaliteitsverordening⁵ zijn beleidsdoelen opgenomen. Deze hebben betrekking op de thema's dienstverlening, uitvoeringskwaliteit en financiën. De uitwerking van deze doelen is opgenomen in de bijlage (hoofdstuk 1). Per beleidsdoel zijn indicatoren opgenomen, waarmee kan worden bepaald of aan de gestelde doelen wordt voldaan. Waar mogelijk zijn per beleidsdoel streefwaarden opgenomen.

Naast de beleidsdoelen op basis van de kwaliteitsverordening hanteren we een concreet beleidsdoel per taakveld. Dit maakt het mogelijk om de kwaliteit van uitvoering gericht af te stemmen op het betreffende taakveld:

<i>Taakveld bouwen: Waarborgen constructieve veiligheid en bouwkundige brandveiligheid.</i> We waarborgen constructieve veiligheid en bouwkundige brandveiligheid. De focus ligt bij bouwwerken met veel gebruikers, dan wel minder zelfredzame gebruikers.
<i>Taakveld ruimtelijke ordening: Behoud kwaliteit leefomgeving.</i> Bouw- en gebruiksvoorschriften uit het bestemmingsplan worden nageleefd. Het gaat hierbij vooral om grote strijdigheden met het bestemmingsplan en de bewoning van niet-woningen. Kleine strijdigheden op woonpercelen zijn vanaf buitenaf moeilijk waar te nemen en hebben minder prioriteit.
<i>Taakveld monumenten: Behoud kwaliteit leefomgeving.</i> Het belangrijkste effect van niet-naleving van voorschriften is dat monumentale waarden kunnen worden vernietigd of blijvend worden aangetast. Monumenten vragen om actieve bescherming.
<i>Taakveld slopen: Waarborgen gezondheid en omgevingsveiligheid.</i> Risico's bij sloop doen zich voor bij verwijdering van asbesthoudende toepassingen (risico voor de gezondheid) en bij grootschalige sloop (veiligheid voor de omgeving). We willen de gezondheidsrisico's van asbest en risico's voor de omgeving voorkomen. Samen met de Omgevingsdienst Twente geven we hier invulling aan.
<i>Taakveld brandveiligheid: Bevorderen een efficiënte en effectieve naleving op het gebied van brandveiligheid.</i> Dit doen we om de brandveiligheid in onze gemeente te vergroten.

Beleidsdoelen per taakveld

Onze kwaliteitsverordening bevat naast beleidsdoelen ook kwaliteitseisen. Deze zijn gebaseerd op de landelijke kwaliteitscriteria voor VTH. Het voldoen aan deze criteria vergt veel inzet in beschrijving en monitoring van processen en investering in medewerkers. De kwaliteitscriteria leggen de lat hoog. Nu werken we niet volledig conform de kwaliteitscriteria. De methode voor het toepassen en het periodiek beoordelen van kwaliteitscriteria werken we 2020 verder uit.

⁵ Verordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht gemeente Almelo 2017

3. Omgevingsanalyse

In de omgevingsanalyse leggen we verbinding met de stad: Wat zijn specifieke kenmerken van Almelo? En welke problemen en risico's kunnen spelen bij vergunningverlening, toezicht en handhaving in Almelo? Onze beleidsdoelen sluiten aan op de omgevingsanalyse.

3.1 Elementen van de omgevingsanalyse

De omgevingsanalyse geeft inzicht in de kenmerken, problemen en risico's in onze gemeente. De analyse maakt inzichtelijk waar VTH een rol kan spelen in het aanpakken ervan. Daarmee vormt het de basis voor het formuleren van doelstellingen en prioriteiten. De omgevingsanalyse is richtinggevend voor het jaarlijkse uitvoeringsprogramma.

De *omgevingsanalyse* bestaat uit een gebiedsbeschrijving, probleemanalyse en een risicoanalyse. De *gebiedsbeschrijving* geeft inzicht in de kenmerken van onze gemeente. De problemen die vanuit het toezicht naar voren komen zijn samengevat in de *probleemanalyse*. De *risicoanalyse* geeft een inschatting van de ernst van de risico's en de kans van optreden. Het gaat dan ook om zaken die niet direct waarneembaar zijn, maar wel waarneembaar kunnen worden, zoals instortingsgevaar of brandgevaar.

Inhoud omgevingsanalyse

3.2 Gebiedsbeschrijving

De gemeente Almelo bestaat uit de stad Almelo en de kernen Aadorp, Bornerbroek en Mariaparochie (gedeeltelijk). De gemeente beslaat een oppervlakte van 69,41km² en heeft ruim 72.000 inwoners.⁶

Industriële en agrarische bedrijvigheid. Voor Almelo is werkgelegenheid en economische ontwikkeling van groot belang. Bedrijven moeten zich binnen de gestelde grenzen kunnen vestigen en uitbreiden. De afgelopen jaren heeft de Almelose economie zich goed ontwikkeld. Het aantal gevestigde bedrijven nam fors toe. De gemeente telt nu circa 4500 bedrijven en kent een inrichtingenbestand van ruim 2600 bedrijven. Dit zijn bedrijven die onder de werkingssfeer van de Wet milieubeheer vallen.

Kenmerkend voor Almelo is de (innovatieve) maakindustrie. Belangrijke sectoren zijn logistiek en hightech. Bedrijven zijn vooral gesitueerd op de grotere bedrijventerreinen als het Bedrijvenpark Twente, Wendelgoor, Bornsestraat, Buitenhaven / Noordbroek, Turfkade / Dollegoor, Twentepoort en het XL-businesspark. Het XL-businesspark wordt thans gerealiseerd, heeft een regionale functie en is bestemd voor grote ruimtevragers. Naast deze grote bedrijventerreinen kent de gemeente een aantal kleine bedrijventerreinen, die zich bevinden tussen de woonwijken. De ligging van Almelo in de regio als knooppunt over water, weg en spoor biedt mogelijkheden om dé logistieke hotspot van Oost-Nederland te worden.

Naast de industrie is ook de agrarische sector sterk van betekenis. In het buitengebied zijn ruim 100 agrarische bedrijven gesitueerd. Vooral rondom Bornerbroek is een aantal omvangrijke intensieve veehouderijen gevestigd. Het buitengebied ligt als een schil om de stad en bedraagt ongeveer 45 procent van het totale grondgebied van Almelo. In toenemende mate is hier sprake van stoppende agrarische bedrijven, mede vanwege aangescherpte milieuwetgeving. Dit leidt tot wijziging in functies. Er ontstaan nieuwe (neven)functies, zoals wonen, niet-agrarische bedrijvigheid, recreatie en toerisme. Ook vraagt duurzaamheid ruimte, bijvoorbeeld door aanleg van zonneparken. De veranderende rol en positie van de landbouw heeft grote gevolgen voor het gebruik van ons platteland.

Transitie van de binnenstad. Na de teloorgang van de textielindustrie in de vorige eeuw hebben fabriekscomplexen in het centrum daarop vooral plaatsgemaakt voor detailhandel, horeca en woningbouw. Veel woningen zijn gebouwd in de periode 1980 – 2000 in de vorm van gestapelde woningbouw. De afgelopen jaren is het aantal inwoners in het centrum en het aantal horecabedrijven toegenomen. Echter, evenals in veel andere steden loopt het winkelbestand terug en is sprake van veel leegstaande winkelpanden. Met een nieuwe koers voor de binnenstad kiest Almelo voor het investeren in een compacter centrum en de ontwikkeling van aantrekkelijke binnenstad kwartieren. Hiermee krijgt het centrum een bredere functie dan het primaire winkelen. Er volgt een opmars van horeca, Leisure, werkfuncties en stedelijk wonen. Deze nieuwe functies vullen

⁶ Peildatum 1 januari 2019

de ontstane leegstand op, maar veranderen ook het soort bezoek en de sfeer van de binnenstad. Ook wordt er meer groen en water aan de binnenstad toegevoegd, waardoor de uitstraling sterk verbeterd. De binnenstad van Almelo is volop in ontwikkeling.

Bestaande woningbouw. Buiten het centrum is woningbouw gesitueerd in de stadsdelen Noordoost, Noordwest, Zuidoost en Zuidwest. Het stadsdeel Noordoost wordt gevormd door de wijken Schelfhorst en Sluitersveld. Het stadsdeel Noordwest bestaat uit het dorp Aadorp en de wijken Wierdensehoek en Noorderkwartier. Het dorp Bornerbroek en de wijk De Riet/Nieuwland en Nijrees vormen het stadsdeel Zuidoost. Het stadsdeel Zuidwest bestaat uit de wijken Nieuwstraatkwartier, Ossenkoppelerhoek en Windmolenbroek. Het Nieuwstraatkwartier is de kleinste wijk van Almelo. Omdat de leefbaarheid en veiligheid in deze wijk onder druk staat, keert de gemeente het tij samen met de bewoners, ondernemers en organisaties. Er wordt gewerkt aan een levendig en vitaal Nieuwstraatkwartier waar het fijn wonen, werken en verblijven is. De gemeente investeert met partners in de leefbaarheid en veiligheid in deze wijk.

Nieuwbouwlocaties. Almelo beschikt over nieuwbouwlocaties voor particuliere woningbouw, waaronder Almelo Noord Oost, Indië en Het Weggeler. In afwijking van de landelijke tendens is de realisatie van nieuwbouw in 2019 in Almelo niet afgenomen.

Erfgoed. Het erfgoed in de stad is de zichtbare getuige van het Almelo van vroeger. De opkomst en de bloei van de textielindustrie is op diverse plekken nog steeds waarneembaar. Het erfgoed geeft glans aan onze stad en is om die reden ook beschermd. Almelo beschikt over ruim 60 rijksmonumenten en ongeveer 90 gemeentelijke monumenten. Ook zijn 13 gebieden aangewezen als beschermd stadsgezicht. Bij de omgang met erfgoed kiest de gemeente voor maatwerk en flexibiliteit, zorgvuldig genoeg om de kwaliteiten optimaal te benutten en daarmee veilig te stellen en tegelijk open genoeg om ruimte te laten voor de dynamiek, die in een vitale stad en ommeland onmisbaar is. De ontwikkeling van het Indië terrein is een mooi voorbeeld van hoe industrieel erfgoed als inspiratiebron wordt gebruikt voor de ontwikkeling van een nieuwe woonwijk. Met de transformatie van het voormalige stadhuis naar het Stads Huis blijft de stijl van de vermaarde architect J.J.P. Oud behouden en ontstaat er een nieuwe duurzame woon- en leefomgeving aan de rand van het centrum.

Maatschappelijke- en veiligheidsvraagstukken. Met belangrijke ruimtelijke ontwikkelingen bouwt Almelo gericht verder aan haar stad. Maar er is ook een keerzijde. Almelo kent een relatief hoge werkloosheid, overerfbare armoede, verloedering, overlast van kamerverhuur en ondermijnende criminaliteit. In enkele stadsdelen staat de sociale cohesie onder druk. Bestuurlijk wordt sterk ingezet op het tegengaan van alle vormen ondermijnende criminaliteit. Te denken valt aan excessen, criminaliteit, oneerlijke concurrentie en overlast. Dit zijn brede begrippen waarvan de verschijningsvormen in de dagelijkse praktijk kunnen verschillen. Het kan gaan om illegale en onveilige verhuur van woonruimten, de vervlechting van de onder- en bovenwereld of om druggerelateerde criminaliteit.

3.3 Probleemanalyse

Voor een gezamenlijk overzicht van de problemen die (mogelijk) spelen in de stad, zijn vakspecialisten van het team Regelgeving en Handhaving bevraagd op hun beeld van de stad bij het uitvoeren van het VTH-takenpakket. In de dagelijkse praktijk houden zij zich bezig met vraagstukken en aanvragen op het gebied van bouwen, ruimtelijke ordening en brandveiligheid. Dit is een eerste stap in het vormen van een probleemanalyse. In 2020 wordt de probleemanalyse verrijkt met informatie van overige relevante beleidsvelden, wijkregisseurs en in interactie met partners in de stad. De ambitie is om met een integrale probleemanalyse gerichter sturing te geven aan de uitvoering van onze taken.

In de probleemanalyse is onderscheid gemaakt in de verschillende delen van de stad: de binnenstad, woonwijken, industriegebieden en het buitengebied. Per deelgebied is geïnventariseerd welke problemen hier in overwegende mate voorkomen, ten opzichte van andere deelgebieden.

Binnenstad / woonwijken. De transformatie van de binnenstad leidt tot een toename van het aantal vergunningaanvragen en het vergunningsgerichte toezicht. Dit gaat gepaard met nieuwbouw en verbouw van panden. Hierdoor is sprake van toegenomen werkdruk. Vanwege leegstand of alternatief gebruik van winkelpanden is toezicht op het gebruik van bestaande panden noodzakelijk.

Ook groeit het aantal panden dat na splitsing van het pand wordt gebruikt voor kamergewijze verhuur. Dit leidt mogelijk tot aantasting van de leefomgeving in het centrum en in woonwijken. Groepen die vaak gebruik maken van kamerbewoning zijn studenten, arbeidsmigranten en de onderkant van de samenleving. Panden die worden gebruikt voor kamergewijze verhuur zijn vaak niet veilig om in te wonen, doordat essentiële voorzieningen ontbreken. Daarnaast kan sprake zijn van strijdigheid met het bestemmingsplan. De panden die worden gebruikt voor kamergewijze verhuur moeten worden beoordeeld op planologische aanvaardbaarheid en op veiligheid. Waar nodig wordt handhavend opgetreden. Vanwege groei van het aantal locaties is een uitgebreidere inventarisatie nodig, inclusief vervolgstappen als situaties niet voldoen aan toepasselijke regelgeving.

In delen van de binnenstad en in woonwijken doen zich situaties voor van verloedering. Versterkt integraal toezicht is wenselijk voor gerichte aanpak van deze situaties.

Industrieterreinen. De industrieterreinen van Almelo zijn divers in opbouw en omvang. Het periodieke toezicht op bedrijfsactiviteiten gebeurt door toezichthouders van de Omgevingsdienst Twente. Dit toezicht beperkt zich doorgaans alleen tot het milieutoezicht. De opgave vanuit toezicht is ook om, waar mogelijk en noodzakelijk, breder te kijken dan de 'eigen' vakdiscipline. Gemeente en omgevingsdienst werken samen aan verbetering van aansluiting tussen disciplines. Juist de fysieke nabijheid onze gemeente en de omgevingsdienst leidt ertoe dat we hierin goed kunnen samenwerken.

De problemen die vanuit bouwen en ruimtelijke ordening worden ervaren, hebben vooral betrekking op het gebruik van panden in afwijking van het bestemmingsplan, waaronder illegale bewoning en detailhandel op bedrijventerreinen. Momenteel wordt onderzoek gedaan naar de aard en omvang van dit probleem. Daarbij valt op dat detailhandel-activiteiten bij bedrijven vaak niet op zich staan, maar sprake is van een combinatie met andere activiteiten zoals een groothandel of opslag/logistiek. Verschillende bedrijfsactiviteiten zijn met elkaar verbonden en niet zonder meer los te koppelen. Onderzocht wordt of er mogelijkheden zijn om het detailhandelbeleid aan te passen ten behoeve van ondergeschikte detailhandel.

Buitengebied. Stoppende agrarische bedrijven leiden tot vrijkomende agrarische bebouwing. Voormalige bedrijfsgebouwen kunnen worden gesloopt, waarbij nieuwe woonfuncties ontstaan door toepassing van de Rood- voor-Rood regeling. Het bestemmingsplan moet hiervoor worden aangepast. Vrijkomende agrarische bebouwing kan ook voor andere functies worden ingezet, mogelijk in strijd met het bestemmingsplan. Bijvoorbeeld door de vestiging van een autohandel / werkplaats in een voormalig agrarisch bedrijfsgebouw. Wijzigingen worden niet altijd gemeld. Ook kan in voormalige bedrijfsgebouwen ruimte worden gevonden voor ondermijnende activiteiten, mogelijk druggerelateerd.

Ontwikkelingen op het vlak van recreatie en toerisme kunnen leiden tot overlast. Nieuwe initiatieven hebben mogelijk gevolgen voor bouw- en ruimtelijke ordeningsaspecten, brandveiligheid en een toename in de verkeersdruk en verkeersveiligheid. Duurzaamheidsinitiatieven, zoals zonne- en windenergie, vragen ruimte in het buitengebied. Mogelijk worden hierdoor negatieve effecten ervaren op de kwaliteit van de leefomgeving.

De provincie Overijssel stimuleert de dynamiek in het buitengebied en hanteert hiervoor de Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving (KGO). Dit is een bundeling van diverse bestaande regelingen als Rood voor Rood, Rood voor Groen, Vrijkomende Agrarische Bebouwing en landgoederen. Nieuwe ontwikkelingen zijn vaak mogelijk onder de voorwaarde dat ze bijdragen aan de kwaliteit van de leefomgeving. Gemeentelijk toezicht op de uitvoering KGO-maatregelen is noodzakelijk en is een nieuwe taak omdat hier niet eerder uitvoering aan is gegeven.

Bij agrarische bedrijven die hun bedrijfsactiviteiten voortzetten is vaak sprake van schaalvergroting en het voortdurend professionaliseren van de bedrijfsvoering. Actuele thema's hebben betrekking op het verminderen van de emissie van ammoniak en fijnstof door aanpassing van huisvestingssystemen, de aanpak van stalbranden, het voorkomen en beperken van dierziekten en de omgang met de stikstofproblematiek. Dit vraagt om goede afstemming tussen verschillende overheden. Samen met betrokken ketenpartners (politie, openbaar ministerie, veiligheidsregio, omgevingsdienst en GGD) moeten we waar nodig gericht samenwerken bij het uitvoeren van taken in het buitengebied van onze gemeente.

Illegale bouw en aantasting erfgoed. In nagenoeg de hele stad komt het voor dat zonder vergunning wordt gebouwd, terwijl wel een vergunning benodigd is. Omdat het huidige toezicht vooral vergunningsgericht wordt uitgevoerd, is er geen precies beeld van het aantal gevallen. Doorgaans gaat het om kleinschalige bouwwerken, waarvan de risico's beperkt zijn.

De laatste jaren zijn de mogelijkheden voor vergunningsvrij bouwen verruimd. Vergunningsvrij betekent niet regelvrij. Ook bij vergunningsvrije bouwwerken geldt dat risico's relatief beperkt zijn. Vanwege het vergunningsgerichte karakter van het huidige bouwtoezicht, vindt controle op vergunningsvrije bouwwerken in de praktijk nauwelijks plaats.

Het erfgoed binnen onze gemeente ligt verspreid over de stad. Een concentratie van erfgoedobjecten is aanwezig in de oude binnenstad. Een deel van het Almelse erfgoed heeft een beschermde status en is aangewezen als rijksmonument of gemeentelijk monument. Het komt voor dat zonder of in afwijking van de benodigde omgevingsvergunning werkzaamheden aan een monument worden uitgevoerd. Bij dit soort overtredingen is het vaak niet mogelijk om terug te brengen wat er was, omdat originele componenten of materialen dan al verloren zijn gegaan. Wanneer materialen zijn weggegooid of stukgemaakt, kan het alleen nog zo goed mogelijk worden gerepareerd of nagemaakt. Bij constatering dat zonder of in afwijking van een benodigde vergunning wordt gewerkt, wordt in de praktijk doorgaans onmiddellijk een bouwstop opgelegd. Strafrechtelijke handhaving is de meest aangewezen vorm van handhaving.

3.4 Risicoanalyse

De basis voor de gestelde doelen en prioriteiten komen ook voort uit de risicoanalyse. De wetgever schrijft voor dat een risicoanalyse ten grondslag moet liggen aan het beleid⁷. De analyse geeft inzicht waar de risico's zich voordoen en geeft op deze wijze een handvat voor het maken van keuzes in zowel toetsing als toezicht en handhaving. In Twente gebruiken alle gemeenten en de provincie dezelfde risicoanalyse voor toezicht en handhaving. Op basis hiervan worden prioriteiten gesteld.

De huidige risicoanalyse dateert uit 2008 en moet worden geactualiseerd. Er zijn afspraken gemaakt om op korte termijn in heel Overijssel tot een nieuwe, Wabo-brede risicoanalyse te komen. Gemeenten in Twente en IJsselland, de provincie Overijssel en de Omgevingsdiensten Twente en IJsselland worden betrokken bij de voorbereiding van de nieuwe risicoanalyse. Tot het moment van vaststellen van de nieuwe risicoanalyse, moet gebruik worden gemaakt van de risicoanalyse uit 2008. Deze risicoanalyse is vooral gericht op de uitvoering van milieutaken.

Nu bestaat er behoefte aan een actuele risicoanalyse voor bouwtaken. Daarom wordt met dit VTH-beleid voorzien in een praktisch alternatief voor de prioritering van het bouwtoezicht. Deze analyse is opgesteld door vakspecialisten bouwtoezicht. De risico's baseren we op zes maatschappelijke effecten: Fysieke veiligheid, kwaliteit leefomgeving, financieel-economische schade, natuur/duurzaamheid, volksgezondheid en bestuurlijk imago. Ook maken we onderscheid tussen vergunningsgericht toezicht en toezicht en handhaving bij overtredingen. De volledige risicoanalyse is opgenomen in de bijlage (hoofdstuk 3).

De belangrijkste omgevingsrisico's manifesteren zich bij de volgende toezichtstaken:

Vergunningsgericht toezicht	
Brandveilig gebruiken	Gebruiksvergunning brandveilig gebruik
Bouwen	Grote bouwwerken, geen gebouw zijnde (zoals bruggen, geluidsschermen, viaducten) Hoofdgebouwen, geen woningen zijnde (zoals openbare gebouwen voor zorg, onderwijs en sport)
Afwijken van het bestemmingsplan	Grote strijdigheden met het bestemmingsplan en bewoning in een niet-woning (zoals loodsen, bedrijfspanden, kantoren, e.d.)
Toezicht en handhaving bij overtredingen	
Afwijken van het bestemmingsplan	Kamergewijze verhuur
	Illegaal gebruik van panden
	Gebruik in strijd met het bestemmingsplan

Toezicht op belangrijkste risico's

⁷ Zie art. 7.2, lid 2 Besluit omgevingsrecht.

4. Prioriteiten

De beleidsdoelen geven aan wat we willen bereiken met het uitvoeren van onze VTH-taken. De omgevingsanalyse beschrijft de kenmerken van onze gemeente en de problemen en risico's die zich voor (kunnen) doen. De volgende stap is het stellen van prioriteiten. Vanwege beperkte capaciteit kan niet op alles ingezet worden. We prioriteren onze taakuitvoering risicogericht en op basis van beschikbare capaciteit. Daarbij maken we onderscheid tussen landelijke prioriteiten en lokale prioriteiten.

4.1 Landelijke prioriteiten

Voorheen werd in de landelijke overleggen voor handhavingssamenwerking meerjarige handhavingsprioriteiten vastgesteld. Na de landelijke herziening van het VTH-stelsel zijn tot op heden geen landelijke prioriteiten vastgesteld. De enige landelijke afspraak tussen het Rijk en de koepelorganisaties is dat alle betrokken instanties in de uitvoering van hun VTH-taken ook uitvoering geven aan de afspraken uit het in 2013 gesloten Energieakkoord. Dat betekent dat er aandacht is voor energie en duurzaamheid. In 2016 is een extra pakket aan maatregelen overeengekomen om de doelen uit het Energieakkoord te kunnen bereiken, zoals verplichte energiebesparing voor de energie-intensieve industrie, per 1 januari 2018, en een pakket aan maatregelen voor energiebesparing in de gebouwde omgeving. Andere onderwerpen die hoog scoren op de landelijke en provinciale 'prioriteitenlijsten' zijn:

- Asbest (*milieu*)
- Bodem (*milieu*)
- Risicovolle inrichtingen (*milieu*)
- Brandveiligheid en opslag gevaarlijke stoffen (*milieu*)
- Indirecte lozingen (*milieu*)
- Brandveiligheid (*bouwtoezicht, brandweer*)
- Constructieve veiligheid (*bouwtoezicht*)
- Handhaving bestemmingsplannen (*ruimtelijke ordening, bouwtoezicht*).

Veel van deze prioriteiten hebben betrekking op de milieutaken waarvan de uitvoering is opgedragen aan de Omgevingsdienst Twente. Prioriteiten die zijn gerelateerd aan bouwen en ruimtelijke ordening, worden behandeld in de volgende paragraaf.

4.2 Lokale prioriteiten

De rode draad in ons VTH-beleid is dat de inschatting voor risico's voor de leefomgeving doorslaggevend is voor de prioriteiten die we stellen bij het stimuleren en/of afdwingen van het naleefgedrag. Omdat er beperkte capaciteit is die niet op alles ingezet kan worden, geven we prioriteit aan de thema's en gevallen waarin de risico's van niet naleving (kans maal effect) het grootst zijn. We nemen hierbij onze huidige gemeentelijke VTH-organisatie en –werkwijze als uitgangspunt. Toekomstige wijzigingen kunnen nopen tot het aanpassen van dit VTH-beleid.

Prioriteiten voor het taakveld bouwen en ruimtelijke ordening

Bij het bouwen van woningen en utiliteitsgebouwen is het van belang dat deze constructief- en brandveilig, bruikbaar en energiezuinig worden gebouwd. Hierop zijn de bouwtechnische voorschriften uit het Bouwbesluit 2012 van toepassing. Daarnaast moet worden voldaan aan de welstandeisen, als een bouwwerk niet is gelegen in een welstandsvrij gebied. De uitvoering van VTH-taken in de vergunning- en realisatiefase is gericht op het voorkomen van onnodig hoge kosten van herstel van fouten die pas in de gebruiksfase ontdekt worden.

We vinden het belangrijk dat, mede op basis van meldingen en signalen, wordt toegezien op illegale bouw en op klachten inzake achterstallig onderhoud en de (technische) kwaliteit van de (bestaande) gebouwde omgeving. Het gebruik van bouwwerken (wonen of bedrijfsmatig) moet passen in het bestemmingsplan.

▫ **Vergunningverlening bouwen en ruimtelijke ordening:** Bij vergunningverlening vindt prioritering plaats op het niveau van diepgang van de toetsing van de aanvraag. Bij de beoordeling van bouw aanvragen wordt voor het toetsen van aanvragen aan het Bouwbesluit gebruik gemaakt van een toetsmatrix. Wij nemen de landelijke toetsmatrix als uitgangspunt, maar passen deze op onderdelen aan vanwege lokale prioriteiten. In het bijzonder gaat het om de volgende afwijkingen:

➤ *Geen toets aan het Bouwbesluit voor kleine bouwwerken.*

Er vindt geen toets aan het Bouwbesluit plaats voor bouwwerken die naar aard en omvang vergunningsvrij kunnen worden gebouwd, maar dat niet zijn omdat:

- er wordt gebouwd aan de voorgevel of op een voorerf; of
- zij zijn gelegen binnen een gemeentelijk beschermd stadsgezicht of zijn aangewezen als monument.

Als deze omstandigheden niet aanwezig waren, dan zouden de bouwwerken vergunningsvrij gerealiseerd kunnen worden. De bouwwerken moeten onverminderd voldoen aan de voorschriften uit het Bouwbesluit.

➤ *Afschalen op bepaalde onderdelen; maar niet op constructieve veiligheid, brandveiligheid en veiligheid bij sloopwerkzaamheden.*

Wij toetsen minder op onderdelen waar niet of nauwelijks risico's worden gelopen. De reden tot afschalen varieert per onderdeel. Bepaalde producten zijn dermate gestandaardiseerd dat deze in nagenoeg alle gevallen voldoen aan de voorschriften uit het Bouwbesluit, waardoor toetsing op deze onderdelen minder intensief kan zijn. Daarnaast wordt op een aantal onderdelen afgeschaald, omdat de tijd van intensieve toetsing niet opweegt tegen het verminderen van de risico's. Ook is het in sommige gevallen niet mogelijk de praktische werking te toetsen aan de hand van tekeningen. Het resultaat kan pas worden bepaald tijdens uitvoering. Hier kiezen we voor controle tijdens de realisatiefase.

De toetsing van constructieve veiligheid en brandveiligheid worden uitgevoerd op het landelijke toetsniveau. Er wordt niet afgeschaald. Met betrekking tot het voorkomen van onveilige situaties en hinder bij sloopwerkzaamheden toetsen wij op een hoger niveau.

➤ *Professionaliteit bouwplantoetsers in relatie tot toetsniveau; gebruik BRIS-toets*

De toetsniveaus uit de Almelose matrix zijn minimale toetsniveaus. Een bouwplantoetsers kan op basis van zijn professionele kennis, of om een andere reden, ervoor kiezen onderdelen op een hoger niveau te toetsen.

Bij bouwplantoetsing wordt gebruik gemaakt van de applicatie BRIS-toets. Dit is een web-applicatie die is ontwikkeld voor bouwtechnische toetsing. Wijzigingen in wet- en regelgeving worden hier automatisch in doorgevoerd. Toets rapportages worden opgeslagen, zodat het resultaat van de beoordeling kenbaar is.

Het toetsprotocol is opgenomen in de bijlage (hoofdstuk 2). Afwijkingen ten opzichte van de landelijke matrix zijn hierin gearceerd aangegeven.

▫ *Toezicht en handhaving bouwen en ruimtelijke ordening:* Er wordt onderscheid gemaakt tussen vergunningsgericht toezicht en overig toezicht. Het vergunningsgerichte toezicht vindt plaats bij start van de bouwwerkzaamheden, na het verlenen van de omgevingsvergunning. Overig toezicht omvat een tamelijk breed takenpakket en heeft veelal betrekking op gebiedsgericht toezicht (waaronder het toezicht op leegstaande winkelpanden), het behandelen van klachten, controle vanwege handhavingsbezoeken en bezwaar, handhaving brandveiligheid in samenwerking met de brandweer en het uitvoeren van interdisciplinaire GUSTOS-controles. GUSTOS-controles worden uitgevoerd ter voorkoming van ondermijning en ter waarborging van een veilig gebruik van panden. Het gaat hierbij om constructieve veiligheid, brandveiligheid en illegaal wonen. Deze controles worden uitgevoerd in samenwerking met de sociale recherche, politie en de brandweer.

De toezicht- en handhavingstaken zijn opgenomen in de bijlage (hoofdstuk 3).

Prioritering in relatie tot beschikbare capaciteit

Vertrekpunt voor het stellen van prioriteiten is de beschikbare capaciteit. Gegeven de beperkt beschikbare middelen, moeten keuzes worden gemaakt in de uitvoering van taken.

▫ *Vergunningverlening:* Verwacht wordt dat de werkzaamheden voor bouwplantoetsing op basis van het gekozen toetsniveau kunnen worden uitgevoerd. Als in 2020 blijkt dat de kwalitatieve toetsing moet worden gewijzigd, dan wordt hiervan melding gemaakt in het jaarverslag en wordt het beleid hierop aangepast. Daarbij worden ook de consequenties voor de inzet van capaciteit inzichtelijk gemaakt.

In kwantitatieve zin wordt niet geprioriteerd. Vergunningverlening is een vraag gestuurd proces waar de gemeente geen directe invloed op heeft. Ingekomen vergunningaanvragen moeten binnen de wettelijke termijn worden afgehandeld. Waar nodig wordt voorzien in extra capaciteit. De VTH-begroting biedt hier ruimte voor.

▫ **Toezicht en handhaving:** De bouwinspecteurs hebben een breed takenpakket. Het toezicht op de activiteit bouwen is een kerntaak. Daarom wordt aan vergunningsgericht toezicht prioriteit gegeven, waarbij wel de keuze wordt gemaakt om bij de volgende onderdelen minder intensief toezicht te houden:

- categorie 1 bouwwerken (bouwkosten < €100.000): dit beperkt zich tot een eindcontrole.
- Particuliere sloop met asbest: in de helft van de gevallen wordt een controle uitgevoerd.

Als er aanleiding bestaat om in een bepaald geval intensiever te controleren, dan wordt hier uitvoering aan gegeven.

Naast vergunningsgericht toezicht geldt dat prioriteit wordt gegeven aan de inzet op handhavingsbezoeken en bezwaar, alsmede handhaving brandveiligheid in samenwerking met de brandweer. Dit zijn wettelijk verplichte taken.

Het uitvoeren van interdisciplinaire GUSTOS-controles past binnen onze algemene doelstelling om toezicht en handhaving zoveel mogelijk in samenhang uit te voeren. Hiermee verminderen we de toezichtlasten voor burgers en bedrijven en bereiken we maximale effectiviteit van de handhavingsinzet. De werkwijze van GUSTOS-controles is niet geformaliseerd, waardoor de benodigde capaciteit niet duidelijk is vastgesteld. Met het VTH-uitvoeringsprogramma wordt jaarlijks bepaald welke capaciteit beschikbaar is voor het uitvoeren van deze controles.

Uit de probleemanalyse blijkt dat er, naast toezicht op bouwactiviteiten, vooral behoefte is aan gebiedsgericht toezicht⁸. Het gaat onder meer om de volgende onderwerpen: kamergewijze verhuur (woningsplitsing), detailhandel op industrieterreinen, planologische afwijkingen in het buitengebied, illegale bouw en toezicht op naleving van voorschriften uit de provinciale regeling 'Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving'. Echter, als het bouwtoezicht ook structureel en wezenlijk uitvoering wil geven aan gebiedsgericht toezicht, is formatieve uitbreiding noodzakelijk.

Actief gebiedsgericht toezicht heeft ook gevolgen voor de werkvoorraad van handhaving/juridische advisering. Bij constatering van overtredingen vindt correspondentie plaats en moet een legalisatieonderzoek worden uitgevoerd.

Omdat gebiedsgericht toezicht niet is geformaliseerd, vindt inzet vanuit het bouwtoezicht plaats op basis van beschikbare capaciteit. Met het VTH-uitvoeringsprogramma wordt jaarlijks bepaald welke capaciteit hiervoor beschikbaar is. Als besloten wordt om actiever in te zetten op gebiedsgericht toezicht, moet het VTH-beleid hierop worden aangepast. Het beleid zal duidelijke doelen moeten stellen. Op basis hiervan, kunnen concrete taken en activiteiten worden benoemd, voorzien van een deugdelijke capaciteitsberekening.

⁸ Deze vorm van toezicht is gerelateerd aan geografische gebieden. Het betreft toezicht op algemene wet- en regelgeving en niet op objectgebonden beschikkingen in de realisatiefase. Gebiedsgericht toezicht richt zich op controle van (alle) objecten in een gebied of op één of meerdere thema's (zoals opsporen illegale bouw, strijdig gebruik). Overtredingen kunnen worden geconstateerd door actieve controle of vanwege signaleringen.

5. Beleids- en uitvoeringscyclus

De uitvoering van de VTH-taken verloopt volgens twee cycli: een beleidsvormende en een uitvoerende. In combinatie worden deze ook wel de 'Big-8' genoemd. VTH-beleid maakt onderdeel uit van de beleidscyclus. We moeten in control komen op het goed doorlopen van de beleids- én uitvoeringscyclus. Dit vraagt de komende periode aandacht. Onze leerpunten lichten we toe.

5.1 VTH-beleid als onderdeel van de beleidscyclus

Deze beleidsnota VTH is onderdeel van de beleidscyclus zoals beschreven in het Besluit omgevingsrecht (Bor). In het Bor staan de minimeisen waaraan elke professionele VTH-organisatie moet voldoen. Deze eisen hebben tot doel de uitvoering van VTH-taken op een adequate, herkenbare en structurele wijze te laten verlopen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een model dat zorgt voor een logische aaneenschakeling van bestuurlijke en uitvoerende werkprocessen. Dit procesmodel is naar zijn vorm bekend geworden onder de benaming 'Big-8'.

Aan de hand van de Big-8 worden de volgende stappen in het beleidsproces onderscheiden:

1. Rapportage en Evaluatie
2. Strategisch Beleidskader
3. Operationeel Beleidskader
4. Planning en Control
5. Voorbereiden
6. Uitvoeren
7. Monitoren

Beleidscyclus Big-8

Strategisch beleidskader: de beleidsnota VTH

Deze beleidsnota VTH vormt samen met het VTH-beleid Twente binnen deze cyclus het strategisch beleidskader. De strategie is gebaseerd op een probleem- en risicoanalyse en bevat onder meer doelen, strategieën en afspraken over samenwerking. De periode waarop de strategie betrekking heeft, is niet voorgeschreven. In dit beleidsplan wordt voor de lokale beleidstaken gekozen voor een periode van één jaar vanwege de komst van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging (naar verwachting per 2021) en de ontwikkelingen binnen onze gemeentelijke organisatie.

Operationeel beleidskader: het uitvoeringsprogramma VTH

We werken op basis van een jaarlijks uitvoeringsprogramma dat ter vaststelling aan het college van burgemeester en wethouders wordt aangeboden. In het uitvoeringsprogramma worden zowel de doelstellingen als de prioriteiten verder uitgewerkt en als concrete activiteiten benoemd, inclusief de capaciteit die daar bij hoort. Vertrekpunt is de bestaande capaciteit.

Vorbereiden en uitvoeren: de uitvoeringsorganisatie

Onze organisatie is zodanig ingericht dat een adequate en effectieve uitvoering van de VTH-taken gewaarborgd is en de mogelijkheid blijft om aan te passen. Hiervoor zijn ten minste geborgd:

- Personeelsformatie, taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden;
- Scheiding ten aanzien van vergunningverlening en toezicht & handhaving;
- Bereikbaarheid buiten kantooruren;
- Werkprocessen, procedures ten aanzien van de uitvoering van vergunningverlenings- en handhavingstaken ten toezien op het werken conform vastgestelde processen;
- Financiële middelen.

De uitvoeringsorganisatie wordt toegelicht in het hoofdstuk 7 (Organisatie en middelen).

Monitoring

We werken volgens de systematiek van monitoring van processen, resultaten en de effecten hiervan. Hiermee wordt bepaald of doelstellingen worden behaald en vindt bijstelling van doelen en prioriteitstelling plaats. Voor het monitoren van het effect van vergunningverlening en handhaving zijn waar mogelijk doelen en maatregelen (indicatoren) benoemd. Deze maatregelen sluiten aan bij de doelstellingen en geven een beeld over in hoeverre doelstellingen behaald worden.

Monitoring wordt toegelicht in het hoofdstuk 7 (Organisatie en middelen).

Rapportage en evaluatie

Een gedegen verantwoording maakt het mogelijk de efficiëntie en effectiviteit van het gevoerde beleid te beoordelen en waar nodig bij te sturen. Verantwoording vindt plaats met het jaarverslag VTH, waarbij gerapporteerd wordt over de in het uitvoeringsprogramma VTH geplande en uitgevoerde activiteiten. Het jaarverslag wordt bestuurlijk vastgesteld. Geconcludeerd wordt of de bestuurlijk wenselijke situatie aanwezig is. Eventuele aanpassingen of bijstellingen worden opgenomen in het VTH-uitvoeringsprogramma voor het daaropvolgende jaar.

5.2 Beter doorlopen van de beleids- en uitvoeringscyclus

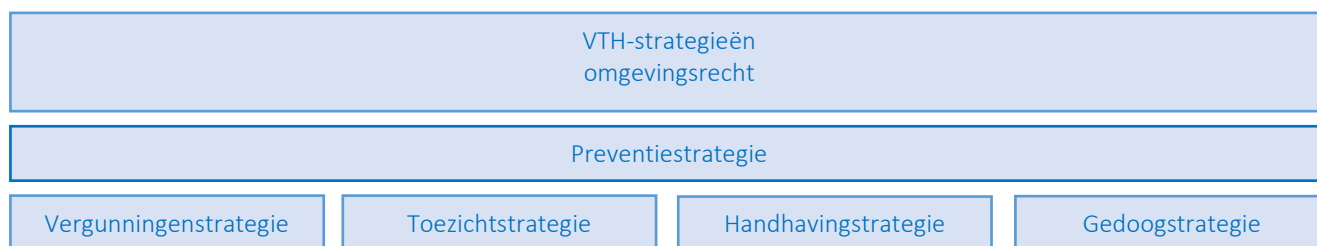
Uit zelfanalyse blijkt dat we zowel beleids- als uitvoeringscyclus volledig doorlopen. Gelijktijdig merken we daarbij op dat de cycli in de praktijk nog niet soepel op elkaar ingrijpen en harmonieus draaien. Onderdelen van de cyclus staan soms nog (te) los van elkaar. De komende periode zetten we in op het gericht doorlopen van de beleids- en uitvoeringscyclus. We professionaliseren door te leren van onze ervaringen.

Met het uitvoeringsprogramma 2020 gaan we beleidsdoelen operationaliseren en verder door de onderdelen van de Big-8 leiden. Met het jaarverslag doen we verslag van onze ervaringen.

6. VTH-strategieën

Onze VTH-strategieën maken inzichtelijk hoe taken worden uitgevoerd om de gestelde doelen te bereiken. Essentie is dat we ons continu richten op die zaken die er daadwerkelijk toe doen en we onze mensen en middelen effectief en efficiënt inzetten.

We maken onderscheid in de volgende strategieën:

VTH-strategieën omgevingsrecht

Preventiestrategie

Handhaving van overtredingen kan effectief zijn, maar hoeft niet altijd de meest doelmatige aanpak te zijn. Handhavend optreden betekent het corrigeren van een ongewenste situatie. Dat is voor de overtreder, het bestuursorgaan en/of eventuele andere partijen weinig doelmatig in situaties waarbij overtredingen ontstaan uit gebrek aan kennis of informatie. De preventiestrategie beschrijft hoe overtredingen van wet- en regelgeving kunnen worden voorkomen. Communicatie en voorlichting spelen een grote rol. De preventiestrategie is vooral gericht op het vergroten van de bewustwording van burgers en bedrijven dat zij zélf verantwoordelijk zijn voor het naleven van wet- en regelgeving. Bekendheid met de regels vormt immers de basis voor het naleven van regels.

Vergunningenstrategie

In de vergunningenstrategie leggen wij vast welke vormen van vergunningverlening er zijn en welke toetsingskaders daarbij gelden. Met deze strategie zorgen wij ervoor dat we het kwaliteitsniveau van de diverse processen en werkzaamheden zo hoog mogelijk houden. In ieder geval voldoen we hiermee aan de wettelijke eisen.

Toezichtstrategie

De toezichtstrategie beschrijft op welke manier en in welke mate toezicht wordt gehouden. Toezicht houden draagt eraan bij dat mensen wettelijke voorschriften naleven en het beperkt de risico's op het overtreden van die voorschriften. De aard en de frequentie van het toezicht zijn afhankelijk van het risico dat een project vormt.

Sanctiestrategie

Als uit het toezicht blijkt dat er sprake is van een overtreding, dan treden we hiertegen handhavend op. Als uitgangspunt voor de handhavingsmiddelen die we inzetten, geldt de Landelijke Handhavingsstrategie (LHS). Conform de LHS zetten we een passende sanctie in die ze effectief en efficiënt mogelijk leidt tot beëindiging van de overtreding. De sanctie wordt aangepast aan de beschikbare feiten, de aard en omstandigheden van de overtreding en het naleefgedrag van de burger of het bedrijf.

Gedoogstrategie

Er zijn omstandigheden waarbij we niet handhavend optreden tegen een overtreding. Dit zogenoemde 'gedogen' gebeurt op basis van een vastgestelde gedoogstrategie. De landelijke regels voor gedogen vormen de basis voor dit VTH-beleid. Omdat het naleven van de regels ons uitgangspunt is, gaan we terughoudend om met gedogen. Het kan alleen onder strikte voorwaarden.

De strategieën zijn uitgewerkt in de bijlage (hoofdstuk 4). De operationele uitvoeringskaders voor vergunningverlening en toezicht en handhaving zijn in de bijlage opgenomen als hoofdstuk 5 en 6

7. Organisatie en middelen

7.1 Organisatie

Bestuurlijke organisatie

Het college van burgemeester en wethouders is als bevoegd gezag verantwoordelijk voor VTH op het gebied van de Wabo. Het college stelt hiervoor beleid vast en maakt dit bekend aan de gemeenteraad. Het college beslist op vergunningaanvragen en treedt waar nodig bestuursrechtelijk handhavend op.⁹

De portefeuillehouder VTH bewerkstelligt dat, waar nodig, op bestuurlijk niveau afstemming plaatsvindt zodat er slagvaardig richting burger, bedrijf, instelling of overheid wordt opgetreden. Daarnaast draagt hij bestuurlijk verantwoordelijkheid dat het beleid wordt uitgevoerd binnen de visie en uitgangspunten van deze beleidsnota.

De gemeenteraad stelt bestemmingsplannen en verordeningen vast en heeft in het kader van vergunningverlening in bepaalde gevallen de bevoegdheid om een verklaring van geen bedenkingen af te geven. De gemeenteraad heeft formeel geen wettelijke bevoegdheid over de wijze van uitvoering van de VTH-taken.

Ambtelijke organisatie

De VTH-taken bouwen en ruimtelijke ordening en het gebiedstoezicht milieu worden uitgevoerd door medewerkers van het team Regelgeving en Handhaving en het team Leefomgeving, voor zover deze niet zijn ondergebracht bij de Omgevingsdienst Twente. Vanwege de gemeentelijke reorganisatie heeft het team Regelgeving en Handhaving een tijdelijke landingsplaats in de eenheid Klantcontactcentrum. Dit in afwachting van verdere organisatorische ontwikkelingen.

Daarnaast worden er ten behoeve van de uitvoering van Wabo-taken ondersteunende taken uitgevoerd bij andere organisatieonderdelen: financiële diensten (legesheffing, invordering verbeurde dwangsommen, facturering), juridische diensten (commissie voor de bezwaarschriften) en administratieve diensten (centrale registratie).

Afstemming bestuur en ambtelijke organisatie

Er is frequent overleg tussen portefeuillehouder en ambtelijke organisatie. In deze overleggen komen zo nodig individuele handavingszaken aan de orde en wordt gesproken over ontwikkelingen op het gebied van Wabo-taken. Bestuurlijk gevoelige handavingszaken worden vooraf met de portefeuillehouder afgestemd. Daarnaast vindt periodiek overleg plaats over de uitvoering van VTH-taken bij de Omgevingsdienst Twente.

Samenwerkingspartijen

Bij de uitvoering van de VTH-taken zijn verschillende samenwerkingspartners betrokken. Zo is de advisering over brandveiligheid belegd bij Brandweer Twente, die een onderdeel vormt van de Veiligheidsregio Twente. Veel milieutaken zijn belegd bij de Omgevingsdienst Twente. Daarnaast worden waar nodig andere partners betrokken bij de uitvoering, zoals het waterschap Vechtstromen, de provincie Overijssel, de politie en het Openbaar Ministerie.

De gemeente heeft een regiefunctie bij uitvoering van VTH-taken en heeft een belangrijke rol bij een goede uitwisseling van informatie tussen de verschillende overheidsorganisaties. Voor de samenwerkingspartners aan wie uitvoering van VTH-taken is opgedragen, blijft de gemeente het bevoegd gezag en is verantwoordelijk voor het opstellen van het VTH-beleid. De samenwerkingspartners voeren de VTH-taken uit conform dit beleid en leggen hierover verantwoording af aan de gemeente.

7.2 Middelen

De kosten die zijn gemoeid met de uitvoering van Wabo-taken bestaan voornamelijk uit personele kosten, de gemeentelijke bijdrage in de Omgevingsdienst Twente en Brandweer Twente en budgetten voor overige kosten zoals licenties en extern juridisch en technische onderzoek en –advisering. Daartegenover staan legesinkomsten, die over een langere periode niet

⁹ Bevoegdheden kunnen worden gemandateerd. Zie mandaatregister gemeente Almelo.

meer dan kostendekkend mogen zijn. Overigens komen niet alle Wabo-taken in aanmerking voor dekking vanuit leges. Zo zijn onder meer de uitvoering van milieutaken, bezwaar- en beroepsprocedures, meldingen (sloop, brandveiligheid) en toezicht en handhaving van de bestaande gebouwenvoorraad uitgesloten van legesheffing.

Er dienen voldoende middelen ter beschikking te staan om de risico's die met de uitvoering van Wabo-taken worden tegengegaan tot een aanvaardbaar niveau terug te brengen. Zoals in hoofdstuk 2 is aangegeven, vormen het huidige budget en de formatieomvang voor VTH voor het college het vertrekpunt. Als de taakuitvoering gedurende de looptijd van deze nota wijzigt, bijvoorbeeld door wetswijziging, dan worden de budgettaire effecten daarvan meegenomen in de reguliere begrotingscyclus.

De financiële kaders worden opgenomen in de begroting die aan de raad in de reguliere planning- en control cyclus wordt aangeboden. De daadwerkelijke uitvoering, vastgelegd in jaarprogramma's, beweegt zich binnen de in de begroting opgenomen kaders voor personeelskosten en directe budgetten.

8. Kwaliteitszorg en kwaliteitsborging

De samenleving verwacht dat de overheid professioneel uitvoering geeft aan VTH-taken. De kwaliteitscriteria VTH maken inzichtelijk welke kwaliteit er verwacht mag worden. In dit hoofdstuk maken we onderscheid tussen kwaliteit op strategisch en operationeel niveau.

8.1 Kwaliteit op strategisch niveau: verordening en beleidsplan

Onze kwaliteitsverordening¹⁰ geeft uitvoering aan de opdracht uit de wet VTH en de Wabo om regels te stellen voor de kwaliteit van de uitvoering en handhaving van het omgevingsrecht. Daarmee vormt de verordening een blijvend kader voor het bevorderen, beoordelen en borgen van de kwaliteit van VTH-taken op basis van de Wabo door de gemeente en de in opdracht van ons handelende omgevingsdienst. Met de verordening drukt de gemeenteraad zijn commitment uit voor wat betreft de VTH-kwaliteit. Daarnaast kan de verordening door de Raad worden gebruikt voor het uitoefenen van horizontaal toezicht op de uitvoering van Wabo-taken.

Toepassen kwaliteitscriteria

Op basis van deze verordening gelden de kwaliteitscriteria als maatstaf voor kwaliteit. De kwaliteitscriteria zijn opgesteld door een brede groep praktijkdeskundigen uit gemeenten, provincie en het rijk. De kwaliteitscriteria stellen eisen aan de (werk)processen en geven aan waar de VTH-organisatie minimaal aan moet voldoen bij de taakuitvoering. Deze eisen gelden voor deskundigheid en beschikbaarheid van medewerkers bij vergunningverlening, het toezicht en de handhaving. Hierbij gaat het om het vereiste opleidings- en ervaringsniveau van medewerkers om de minimaal vereiste beschikbaarheid van deskundigen. Een opleidingsplan moet de kwaliteit van de medewerkers borgen. Daarnaast is essentieel dat gewaarborgd is dat medewerkers in voldoende mate inzetbaar zijn.

De kwaliteitscriteria gelden voor de zogenaamde basistaken, die wettelijk verplicht door de omgevingsdienst moeten worden uitgevoerd. Voor de overige Wabo-taken, zoals bouwen en ruimtelijke ordening, gelden de kwaliteitscriteria als referentie. Hier bestaat enige ruimte om af te wijken. Een strikte uitvoering van de kwaliteitscriteria voor de niet-basistaken is voor onze gemeente ondoelmatig. Als de keuze zou worden gemaakt om de kwaliteitscriteria ook op deze taken van toepassing te verklaren, is de consequentie dat er bijvoorbeeld structurele formatie moet worden vrijgemaakt voor taken die slechts incidenteel om capaciteit vragen.

Het college beoordeelt jaarlijks of wordt voldaan aan de van toepassing zijnde kwaliteitscriteria. Over het gevoerde kwaliteitsbeleid legt het college jaarlijks verantwoording af aan de gemeenteraad (horizontale verantwoording). Bij afwijking wordt gemotiveerd waarom criteria niet zijn toegepast, waarbij aangegeven wordt hoe kwaliteit voldoende wordt geborgd.

Uitwerken beleidsdoelendoelen in beleidsplan

De verordening bevat de volgende beleidsdoelen over kwaliteit:

- *Dienstverlening*: de manier waarop (in communicatie, snelheid, service) de organisatie met belanghebbenden (aanvragers, omgeving, klagers, etc.) omgaat.
- *Uitvoeringskwaliteit van producten en diensten*: de mate waarin een product voldoet aan juridische doelen (zoals geformuleerd in de relevante wet- en regelgeving en de algemene beginselen van behoorlijk bestuur) en bijdraagt aan de omgevingsdoelen. Ook wel aangeduid als 'inhoudelijke kwaliteit'.
- *Financiën*: de inzet van middelen in relatie tot de kwaliteit van de geleverde producten/diensten.

De uitwerking van deze kwaliteitsdoelen is uitgewerkt in dit beleidsplan en is opgenomen in de bijlage (hoofdstuk 1).

¹⁰ Verordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht gemeente Almelo 2017

8.2 Kwaliteit op operationeel niveau

Op operationeel niveau gelden de volgende afspraken:

Scheiding tussen vergunningverlening en toezicht/handhaving

Binnen de gemeentelijke organisatie is er een scheiding tussen vergunningverlening en toezicht en handhaving op persoonsniveau voor de generieke deskundigheden en op objectniveau voor specialistische en juridische deskundigheden. De functiescheiding tussen vergunningverlening en toezicht en handhaving draagt bij aan de objectiviteit van vergunningverlening en toezicht en handhaving. Op deze manier hoeft niet eenzelfde persoon, die een rol heeft gespeeld bij het verlenen van een bepaalde vergunning, nogmaals een oordeel te geven over de niet-naleving van (een deel van) de vergunning. Daarnaast zijn vergunningverlening en toezicht en handhaving aparte deskundigheidsgebieden, die elk specifieke eisen stellen aan de kwaliteiten van personen die zich hier mee bezig houden. Na vergunningverlening of het afdoen van een melding wordt door betreffende medewerker daarom het dossier afgesloten. Het dossier wordt daarna opgepakt door een medewerker van toezicht en handhaving. Voor de afstemming tussen beide vakgebieden vindt overleg plaats.

Bereikbaarheidsregeling

Voor het optreden bij calamiteiten en incidenten buiten de reguliere bedrijfstijden is een bereikbaarheidsregeling ingesteld, zodat we bij bouw-gerelateerde calamiteiten en incidenten alert en doeltreffend kunnen reageren. Deze regeling is afgestemd met de bereikbaarheidsregeling van de Omgevingsdienst Twente.

Roulatiesysteem

Conform de eisen uit het Besluit omgevingsrecht en de landelijke kwaliteitscriteria dient de gemeente te beschikken over een roulatiesysteem bij objecten, partijen en inrichtingen waar frequent en intensief controles worden uitgevoerd. De gemeente heeft met het uniforme VTH-beleid Twente afspraken gemaakt over het toepassen van een roulatiesysteem. Voor het gemeentelijk bouwtoezicht worden de rayons van de bouwinspecteurs begin 2020 gerouleerd.

Bevoegdheden, taken en verantwoordelijkheden

Er geldt een wettelijke verplichting de bevoegdheden, taken en verantwoordelijkheden van een toezichthouder of opsporingsambtenaar op schrift vast te leggen. De toezichthouders zijn als zodanig door het college van B&W aangewezen. Bij deze aanwijzing zijn ook de taken en bevoegdheden vastgelegd. De aanwijzing vindt plaats op functieniveau.

Mandaat

De bevoegdheden tot het verlenen dan wel weigeren van vergunningsaanvragen en het handhavend optreden tegen overtredingen komen toe aan bestuursorganen. Deze bevoegdheden mogen worden gemandateerd aan de ambtelijke organisatie. Onze gemeente beschikt over een mandaatregeling.

Handhaving overtredingen door overheden of eigen overheid

Handhaving van voorschriften van een andere overheid of een onderdeel van de eigen overheid is niet anders dan handhaving van voorschriften bij derden. Hier gelden, meer nog dan bij particulieren en bedrijven, nalevingsdoelen in de sfeer van algemeen normbesef en geloofwaardigheid van de normerende overheid. Op overtredingen van overheden volgt inhoudelijk dezelfde reactie als op overtredingen van burgers en bedrijven. In de procedure wordt transparant en openbaar gehandeld. Natuurlijk kunnen er praktische of juridische complicaties optreden, in het bijzonder bij het strafrechtelijk vervolgen van de overheid of bij het bestuurlijk optreden tegen de eigen overheid. Democratische controle is in die gevallen uiteindelijk het meest krachtige instrument om de naleving van regelgeving te bewerkstelligen.

Monitoring

Om de beschikbare capaciteit zo effectief mogelijk in te zetten, hebben wij het voornemen om meer informatiegestuurd onze VTH-prioriteiten te bepalen. De te monitoren indicatoren worden gebruikt voor zowel de interne sturing van de VTH-taken als voor de verantwoording naar de Raad en externe toezichthouders. Hiermee geven we ook invulling aan een aantal belangrijke eisen uit de kwaliteitscriteria.

We maken onderscheid in twee groepen indicatoren. Eén ten behoeve van bestuurlijke informatie en één ten behoeve van managementinformatie.